

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4164/2023
26.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Весне Мاستиловић, чланова већа, у правној ствари тужиоца „АА“ ДОО ..., улица ... .., МБ ..., ПИБ ..., кога заступа пуномоћник Александар Драгићевић, адвокат из ..., улица ... бр. ..., против туженог ББ из ..., улица ... бр. ..., стан ..., ЈМБГ ..., кога заступа пуномоћник адвокат Милан Бојковић из ..., ради дуга, вредност предмета спора 1.215.225,33 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној на пресуду Апелационог суда у Крагујевцу Гж 376/22 од 17.10.2022. године у седници већа одржаној дана 26.10.2023. године, донео је следећу:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 376/22 од 17.10.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 376/22 од 17.10.2022. године у ставу 1 изреке, укинута је пресуда Основног суда у Јагодини П 3680/21 од 13.12.2021. године. Ставом 2 изреке, делимично се одржава на снази решење о извршењу на основу веродостојне исправе Првог основног суда у Београду Ив. 271/2011 од 04.05.2011. године, у делу у коме је обавезан тужени ББ из ..., ЈМБГ ..., да тужиоцу „АА“ ДОО ..., МБ ... ПИБ ..., исплати износ од 1.215.225,33 динара, са законском затезном каматом на овај износ почев од 06.04.2011. године до исплате, као и трошкове извршног поступка у износу од 69.150,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом извршења. Ставом 3 изреке ставља се ван снаге решење о извршењу на основу веродостојне исправе Првог основног суда у Београду Ив. 271/2011 од 04.05.2011. године, у делу у коме је обавезан тужени ББ из ..., ЈМБГ ..., да тужиоцу „АА“ ДОО ..., МБ ... ПИБ ..., исплати износ од 110.237,21 динар, са законском затезном каматом на овај износ почев од 06.04.2011. године до исплате. Ставом 4 изреке обавезује се тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 352.815,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом извршења.

Против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 376/22 од 17.10.2022. године тужени преко пуномоћника је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

У одговору на ревизију, тужилац је у целини оспорио наводе ревизије и предложио да се иста одбаци или пак одбије као неоснована. Трошак ревизијског поступка је тражио и определио.

Врховни суд је одлучујући о ревизији туженог најпре утврдио да је ревизија дозвољена сагласно члану 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС бр. 72/11...са изменама) испитао побијану ревизију у складу са одредбом члана 408. овог закона и закључио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности нити друге битне повреде поступка које би биле од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде.

С обзиром да је у овој парници првостепена пресуда већ једанпут била укинута, Апелациони суд је сагласно одредби члана 383. Закона о парничном поступку, одржао расправу и утврдио следеће чињенично стање:

Тужилац је у својству даваоца лизинга са примаоцем лизинга „ВВ“ ДОО са седиштем у улици ... .., ..., кога заступа овде тужени ББ закључио уговор о лизингу од 09.06.2008. године који је заведен код тужиоца под бројем .../... . Предмет лизинга је возило „... ..“ са подацима наведеним у уговору. Уговором је предвиђен почетак лизинга 09.06.2008. године, трајање лизинга 24 месеца, учешће 15%, односно 4.200 евра, износ финансирања од 23.800 евра, висина лизинг накнаде у износу до 1.086,35 евра, број рата 24, датум плаћања прве рате 15.06.2008. године, период плаћања месечно, износ неповративних манипулативних трошкова, ПДВ-а на исти, трошкови уписа у регистар и ПДВ на трошкове уписа у регистар, да су инструменти осигурања наплате лизинга менице примаоца 5 ком и менице јемца 3 ком, као и да опште одредбе, посебне одредбе и план отплате кредита заједно чине један уговор.

Тужени ББ је у наведеном уговору гарант/жирант и у том својству је уговор и потписао. Дана 09.06.2008. године прималац лизинга и тужени као гарант/жирант потписали су и меничну изјаву којом менични дужници овлашћују меничног повериоца да уручену меницу може да испуни у складу са меничном изјавом, уговором о лизингу бр. .../... од 09.06.2008. године и Законом о меници, те потврђују да су сходно уговору о лизингу и законским прописима предали укупно 5 комада меница на име ВВ ДОО и 3 комада меница на име ББ – сада тужени.

Прималаца лизинга није уредно вршио плаћање лизинг рата, последњу уплату извршио је 05.12.2008. године, због чега је тужилац примаоцу лизинга најпре послао опомену пред активирање средстава обезбеђења плаћања по уговору о финансијском лизингу бр. .../... од 23.03.2009. године, а дана 19.05.2009. године доставио и обавештење о

раскиду уговора. Након тога тужилац је преузео возило које је предмет лизинга, извршио процену његове вредности преко вештака саобраћајно - техничке струке Богољуба Марковића, дана 27.11.2010. године, а затим возило отуђио трећем лицу уговором о купопродаји од 27.12.2010. године.

Решењем Привредног суда у Београду Ст 159/11 од 23.09.2011. године отворен је стечајни поступак над примаоцем лизинга по наведеном уговору ВВ ДОО у стечају у ком поступку је тужилац поднео пријаву потраживања по предметном уговору. Закључком о листи утврђених и оспорених потраживања Привредног суда у Београду Ст. 159/11 од 16.03.2012. године, ово потраживање је у целости оспорено и тужилац упућен да у року од 8 дана од дана пријема закључака покрене парницу ради утврђивања тог потраживања, што тужилац није учинио. Укупан дуг примаоца лизинга према тужиоцу, а који представља неплаћене лизинг рате, као и трошкове тужиоца које је имао поводом наведеног уговора, а умањено за износ за који је предмет лизинга тужилац продао трећем лицу износи 1.215.225,33 динар.

На основу овако утврђеног чињеничног стања другостепени суд је с обзиром да је тужилац наведени уговор о лизингу потписао у својству гаранта/ жиранта, а да је наведеном одредбом члана 13 став 4 Општих услова предвиђено да прималац лизинга и жирант у истој мери неограничено солидарно гарантују за све обавезе из уговора о лизингу то је тужени, на основу члана 997, 998 и 1004 став 3 Закона о облигационим односима, као јемац платац у обавези да тужиоцу исплати наведени износ, имајући у виду да није утврђено да је део или овај износ у целини тужилац наплатио од главног дужника-примаоца лизинга. Тужиоцу је, на основу члана 277. ЗОО призната и законска затезна камата на наведени износ почев од дана 06.04.2011. године, како је у захтеу опредељено

Према оцени Врховног суда, побијана другостепена пресуда је донета правилном применом материјалног права а наводи ревизије туженог нису основани.

Разлоге који су изнети у побијаној другостепеној одлуци прихвата у целини и ревизијски суд.

Одредбом члана 27. Закона о финансијском лизингу предвиђено је да је прималац лизинга дужан да даваоцу лизинга плаћа лизинг накнаду у износима, роковима и на начин који је предвиђен уговором о лизингу. Одредбом члана 28. став 1. истог закона је прописано, да давалац лизинга може да раскине уговор ако прималац задоцни са исплатом прве рате, а ставом 2. да ако после исплате прве рате прималац лизинга задоцни са исплатом једне или више узастопних рата чији укупан износ достиже четвртину укупне накнаде, давалац лизинга може да раскине уговор или да захтева од примаоца лизинга исплату остатка накнаде заједно са каматом. Одредбом става 4 је прописано да давалац лизинга који жели да раскине уговор из разлога из става 1. до 3. тог члана, дужан је да остави примаоцу лизинга примерени накнадни рок за испуњење обавезе, а одредбом става 7. да се раскид уговора због неплаћања лизинг накнаде може уговором другачије уредити, у границама принудних прописа, јавног поретка и добрих обичаја. Одредбом члана 29. Закона о финансијском лизингу предвиђено је да давалац лизинга који је раскинуо уговор због неплаћања лизинг накнаде из разлога утврђених чланом 28. овог закона и уговором о

лизингу, има право на повраћај предмета лизинга, као и право на накнаду претрпљене штете, а одредбом члана 31. став 1. да накнада штете проузрокована неплаћањем лизинг накнаде треба даваоца лизинга да доведе у положај у коме би се налазио да је прималац лизинга испунио своју обавезу у складу са уговором.

Одредбом члана 9. став 1. тачка 1. Општих услова пословања тужиоца за уговор о лизингу, који су саставни део уговора о лизингу број .../... од 09.06.2008. године, предвиђено је да давалац лизинга може одмах превремено да раскине уговор писменим путем и да затражи да износи које је прималац лизинга дужан да плати по овом уговору о лизингу одмах доспевају на наплату ако прималац лизинга касни са плаћањем лизинг накнаде 30 дана, а опомена послата препорученом писмом или факсом, у којој је одобрен накнадни рок од 5 дана остане без резултата, односно ако из датих околности очигледно произилази да обавезе плаћања лизинг накнаде неће бити испуњене. Према одредби става 3. наведеног члана, ако дође до превременог раскида уговора о лизингу због једног од разлога наведених у члану 9. став 1. општих услова, давалац лизинга има право да испостави рачун, односно да потражује све отворене лизинг накнаде до истека важења уговора и све до тада настале неплаћене заостатке као и трошкове превоза односно додатне трошкове настале због превременог раскида уговора, а утврђени износ доспева за плаћање даном раскида уговора. Одредбом члана 13. став 4. Општих услова предвиђено је да прималац лизинга и жирант у истој мери неограничено солидарно гарантују за све обавезе из уговора о лизингу, те да се жирант неопозиво обавезује да ће у случају да прималац лизинга не испуни своје обавезе по овом уговору, у име примаоца лизинга да изврши плаћање према даваоцу лизинга. Жирант тиме даје своју сагласност да давалац лизинга сва обавештења доставља искључиво примаоцу лизинга и одриче се права приговора да није био обавештен.

У поступку је утврђено да је тужилац доставио примаоцу лизинга опомену пред активирање средстава обезбеђења плаћања по уговору о финансијском лизингу .../..., дана 23.03.2009. године, којом је навео износ дуговања примаоца лизинга по наведеном уговору о финансијском лизингу са молбом да прималац лизинга одмах по пријему те опомене, а најкасније у року од 7 дана изврши уплату дуговања и наведено је да је каснио са уплатама 3 лизинг накнаде. Након опомене прималац лизинга, није вршио измирио дуговања, па је у складу са наведеном одредбом члана 9. став 1. тачка 1. општих услова тужиоца, тужилац имао право да раскине предметни уговор о лизингу, што је и учинио достављањем даваоцу лизинга дописа да је наведени уговор раскинут дана 19.05.2009. године.

Тужилац је возило које је предмет лизинга преузео, сагласно овлашћењу из члана 29. Закона о финансијском лизингу, а поред тога има право и на накнаду штете због раскида, која сходно члану 31. став 1. Закона о финансијском лизингу треба да га доведе у положај у коме би се налазио да је прималац лизинга испунио своју обавезу у складу са уговором. Да је прималац лизинга испунио ту обавезу, тужилац би наплатио укупан износ финансирања по уговору о финансијском лизингу, као и трошкове предвиђене истим, а не би имао трошкове које је имао поводом продаје предмета лизинга, али не би дошло ни до повраћаја предмета лизинга, због чега се износ штете умањује за износ за који је тужилац предмет лизинга продао трећем лицу, тако да тужилац од туженог има право на накнаду

штете по основу раскида уговора, у складу са наведеним одредбама Закона о финансијском лизингу као и одредбом члана 9. став 3. Општих услова тужиоца у износу од 1.215.225,33 динара, који је утврђен вештачењем, будући да је, како је и напред наведено, вештак обрачун извршио у складу са одредбом члана 31. Закона о финансијском лизингу и одредбом члана 9. тачка 3. Општих услова тужиоца.

Следом изложеног, неосновани су и нетачни наводи ревизије да другостепени суд приликом доношења одлуке није ценио садржину Уговора о лизингу нити образложио разлоге за раскид уговора.

Неосновани су и наводи ревизије којима се оспорава обавеза туженог да тужиоцу плати потраживање које је предмет спора као и наводи да се није користио излучним правом да тражи предају камиона у стечајном поступку..

Правилан је закључак другостепеног суда да је тужени са положајем јемац-платац, солидарни дужник и да одговара неограничено солидарно за обавезе примаоца лизинга настале из предметног Уговора о лизингу, све то сагласно одредби члана 1004. Закона о облигационим односима, одредбама Уговора о финансијском лизингу и одредби члана 13 Општих услова, који су саставни део Уговора. Тужилац као поверилац може захтевати испуњење обавезе било од главног дужника или јемца или оба у исто време и на повериоцу (у спору тужиоцу) је право овог избора.

Тужилац се у поступку стечаја против примаоца лизинга није ни могао користити правом на излучење предмета лизинга из стечајне масе примаоца лизинга, у складу са законом којим се уређује стечајни поступак. То са разлога што је стечајни поступак над примаоцем лизинга покренут 23.09.2011 године а предметни уговор о лизингу раскинут још 2009. године, након чега је тужилац предмет лизинга преузео и продао трећем лицу у току 2010. године. У тој ситуацији ни правно ни фактички се не може остварити излучно право у поступку стечаја главног дужника.

Одредбом члана 1007. Закона о облигационим односима у ставу 1 је прописано да у случају стечаја главног дужника, поверилац је дужан пријавити своје потраживање у стечај и о томе обавестити јемца, иначе јемцу одговара за штету коју би овај имао због тога. Ставом 2. члана овог члана је прописано да смањење обавезе главног дужника у стечајном поступку или у поступку принудног поравнања не повлачи са собом одговарајуће смањење јемчеве обавезе и јемац одговара повериоцу за цео износ обавезе.

Тужилац је како је у поступку утврђено, предметно потраживање пријавио у стечајном поступку који се спроводи код главног дужника, које му је оспорено. Није од утицаја на одлуку у овој правној ствари чињеница да тужилац није након оспоравања потраживања у стечајном поступку, покренуо парницу ради утврђења оспореног потраживања, према стечајном дужнику као главном дужнику за предметну обавезу. Тужилац због тога није изгубио право да тражи наплату потраживања од туженог као јемца платца, јер то није прописано ни одредбама Закона о облигационим односима које уређују институт јемства, ни законом по коме се стечајни поступак спроводи.

То су разлози на основу којих је Врховни суд применом процесних овлашћења из члана 414. Закона о парничном поступку, одбио ревизију туженог као неосновану и одлучио као у ставу 1 изреке пресуде.

Врховни суд решавајући о захтеву странака за накнаду трошкова ревизијског поступка, налази да одговор на ревизију који је тужилац поднео није био нужан у овој парници па самим тим ни трошкови настали поводом састава одговора не представљају нужне трошкове који би се досудили на терет туженог. Тужени није успео у поступку и не припада му право на накнаду трошкова. Стога је применом одредбе члана 165. Закона о парничном поступку, одлучено као у ставу 2 изреке пресуде.

**Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**